

## TAPISERII DIN EXPOZIȚIA DE BAZĂ A MUZEULUI JUDEȚEAN BUZĂU (SIMBOL ȘI SEMN)

Rodica Viorica GHEORGHE-TACHE

Întreg patrimoniul muzeal de arte decorative contemporane românești din cadrul Muzeului Județean Buzău este deosebit de important, atât prin valoarea, calitatea, originalitatea, spiritualitatea bunurilor culturale, cât și, în mod special, prin colecția de tapiserii contemporane unică în țară.

Este important să înțelegem încă de la începutul vizitării expoziției de artă a Muzeului Județean Buzău că toate bunurile de arte decorative expuse în aceste săli (tapiserie, ceramică, sticlă, metal, legătură de carte, pictură pe sticlă) și arte plastice (sculptură, pictură de șevalet, grafică), fie ele bidimensionale sau tridimensionale, creații ale tuturor generațiilor de artiști români contemporani, constituie un material bogat care justifică alegerea temei SIMBOL ȘI SEMN, prin care dorim să demonstrăm că înțelegerea simbolisticii românești constituie drumul care duce la identificarea specificului românesc în spațiul cultural european și universal.

Fiecare lucrare reprezintă un univers în sine, cu semne, simboluri și metafore dezvoltate inspirat și concis sau subtil. Sunt de apreciat aceste generații de artiști ai secolului XX, permanent în căutare de noi idei, prezentate în forme revoluționare – fanteziste, care conturează și definesc gândirea lor de atunci, modernistă și post-modernistă în lucrări de o mare valoare artistică și spirituală. Este vorba de secolul XX, secol care a conturat curentul *modernism*, apoi  *cubismul*  din perioada interbelică cel care a geometrizat formele, în timp ce stilul *post –modern* de la finele secolului s-a remarcat prin formele sinuoase, imitând diverse texturi organice, experimentate pe rând de mulți artiști români.

Artiștii expozaanți sunt dornici să arate în lucrările lor ceea ce au moștenit, ceea ce sunt, ceea ce au învățat, să împrumute, să se inspire din cultura altor popoare, în acest fel lărgindu-și spiritul la dimensiuni universale, au vrut să găsească sensuri profunde vieții, să aibă un rol de inovatori, dăruitori și de inițiatori și nu unul de imitatori.

SALA 1 În această primă sală din expoziția de artă remarcăm tapiseriile care domină celelalte exponate prezente, dar pe care le pun în valoare oferind

**Analele Buzăului IV, Buzău, 2012, p. 243 – 272.**

prin alăturare noi semnificații, similitudini multiple, simboluri și semne care conduc la rădăcinile artei populare tradiționale românești.

Multe din simbolurile și semnele întâlnite pe tapiseriile ordonate pe simeze au ca punct de plecare scoarța populară românească și de aceea vă prezentăm o scoarță, special expusă la intrarea în sală, deasupra lăzii de zestre, pentru a porni de la tezaurul de artă etnografică lăsat de moșii și strămoșii poporului român.

Scoarța românească este austeră și sobră și se numește așa pentru că prin modul ei de țesere stă întinsă ca scoarța pe copac. Ea are o anumită asprime, ținută ei arătând o tărie și o putere care simbolizează modul de viață și gândire a sătenilor din Muntenia.

Importanța acestei săli se face remarcată prin expunerea acelor tapiserii care ilustrează rădăcinile adânci de inspirație pe care le are tapiseria contemporană în arta populară românească, pornind tocmai de la această scoarță.

*Scoarță populară din lână* (foto. 1) este lucrată la război, din lână, la sfârșitul secolului XIX, de un meșter popular anonim din Muntenia.

Sunt trei motive ornamentale dominante: unul este pomul vieții și două motive antropomorfe geometrizeate, bărbatul și femeia - care păzesc pomul. Tot ansamblul cromatic este sobru, dominant negru; ritmul compoziției este dirijat de motivele decorative așezate aparent dezordonat.

Femeia și bărbatul în asociere cu pomul pot simboliza pe Adam și Eva. Arborele lângă care stau aceste personaje stilizate capătă multe semnificații prin alăturare. Eterna poveste dintre EL și EA, viața lor unită până la moarte, la tulpina pomului, la umbra pădurii *slujește drept simbol pentru caracterul ciclic al evoluției cosmice: moarte și regenerare*<sup>1</sup>. Pomul, copacul, arborele este prezent permanent în viața săteanului - care se simte legat implacabil de existența lui. Femeia și bărbatul de lângă arbore mai pot fi țăranul și țărăncuța, celula de bază a societății din mediul românesc, a întreg neamului românesc. Deosebit, în această imagine sunt văzuți ca personaje negative, asemănători unor insecte uriașe cu dinți expuși și amenințători.

Alte semnificații compatibile cu aceste siluete decorative pot fi: găze zburătoare, (cărăbușul de exemplu) sau poate o albină. Iar copacul - *este simbol al verticalității aflate într-o continuă ascensiune spre cer, de la lumea vizibilă la cea invizibilă*<sup>2</sup>.

La întrebarea unde, cine lucrează aceste scoarțe și unde pot fi găsite există un răspuns dat de etnologul Marcela Focșa în cartea ei *Scoarțe românești*: „Cusutul scoarțelor a constituit la noi un meșteșug casnic, cât și

<sup>1</sup> Evseev Ivan, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Ed. Amarcord, Timișoara, 1994, p. 124.

<sup>2</sup> Pally Filofteia, *Arborele în civilizațiile lumii*, în *Mousaios*, vol. VII, Buzău, 1999, p. 397.

domenial. Țăranii își țeseau singuri scoarțele în gospodăriile țărănești. Sau la curțile boierești de către femei mai pricepute. Câteva mânăstiri de călugărițe (Horezu, Nămăiești, Agapia, Văraric) au constituit centre importante pentru dezvoltarea acestei ramuri de artă”<sup>3</sup>.

În tapiseriile **Mariei Vagii** se pot evidenția multe similitudini și motive decorative comune, semne și simboluri asemănătoare artei populare românești.

Lucrarea *Compoziție folclorică* (foto.2), este făcută din rafie, în tehnica haute-lisse și este creată de artista decoratoare Mariana Vaghî în ultimul sfert de veac XX. Lucrarea este structurată pe format de scoarță populară și aduce omagiu țăranului român și familiei lui, începând cu bunicul și bunica, precum și obiceiurilor și tradițiilor satului - hora, ciobănașul cu oile la păscut, țărani în straie de sărbătoare, voinicul pe cal, păsări și plante.

Suprafața decorativă prinde viață prin ordonarea acestor simboluri arhetipale ce survin aieva dintr-un spațiu legendar, învăluit în culori climat – vibrante, calde, învăluitoare, blânde, sugerând trecerea toamnelor, una după alta – în vibrația gamei tandre a culorilor de pământ, specifice scoarțelor românești din spațiul mioritic cu murmur de baladă.

Prin suprafața relativ mare ocupată în spațiul compozițional, personajele devin importante, atrăgând atenția privitorului prin gestică lor și costumele populare cu trimitere la tainica lume a satului tradițional din vreme de sărbătoare, la horele și dansurile românești.

Altă lucrare a Mariei Vagii se intitulează *Pomul vieții* (foto. 3), din rafie, lucrată în tehnica haute-lisse, la sfârșit de secol XX.

Maria Vagii alege o temă de referință în cultura poporului român: arborele vieții care reprezintă o concepție, un mod de a fi și de a gândi viața în spiritualitatea milenară a poporului nostru. Un ecran dreptunghiular mare, vertical, cuprinde un arbore animat prin ritmuri decorative de crengi, păsări și flori, într-o așezare simetrică. Forma geometrizată care definește conturul siluetei arborelui este o modalitate de a sugera ramificația spre toate direcțiile vremurilor și a generațiilor umane. Trupurile de păsări sunt reliefate semeț pe crengi, cu aspirații spre înalt și puritate. Ele aduc bucuria vieții prin cântec, aspirația spre frumusețe și puritate, înclinația spre spectaculos, dar și îndemnul la meditație.

Artista ordonează spațiul compozițional, cu suprafețe geometrizate, bine ținute sub control, plate, separate de un duct continuu de linii orizontale și verticale, ce aduce în memorie scoarța românească din Muntenia sau Oltenia.

Pornind de la dorința justificată de a afla la ce era necesară tapiseria în general la nivel european, de ce a apărut și care a fost rolul ei în viața oamenilor, un prim răspuns îl găsim la d-na profesor cercetător Adina Nanu:

<sup>3</sup> Focșa Marcela, *Scoarțe românești. Catalog*, Ed. M.A.P. București, 1970, p. 16.

„În Europa, tapiseria a înflorit mai cu seamă în evul mediu, în stilurile romanic și gotic. În castelele de piatră, reci, tapiseriile aveau un rol fizic izolator, dar ele încălzeau atmosfera prin imaginile primăvăratice înflorite, în culori vii. Ele erau folosite și ca perdele, suspendate pentru a separa spații mai restrânse în jurul căminului sau compartimentând mai multe camere de oaspeți”<sup>4</sup>.

În spațiul românesc scoarțele se etalau de țărani în odaia frumoasă a casei tradiționale de la sat, transformând-o într-o adevărată expoziție, cu mari bogății de țesături și broderii. De aici se poate trage următoarea concluzie: tapiseriile și arta textilă în general create de artiștii profesioniști contemporani, sunt corespondentul scoarței, țesăturilor și broderiilor din *odaia frumoasă* a țăranului român, adaptate însă la cerințele actuale, fiecare dintre aceste două arte îndreptându-se distinct spre diferite grupuri țintă de oameni.

Tapiseria **Lianeii Șaru**, intitulată *Compoziție* (foto. 4), este lucrată în tehnica de lucru, haute-lisse și tehnica colajului, fiind creată în a doua jumătate a secolului XX.

Compoziția reprezintă o suprafață structurată divers, pe care au fost cusute măști. Există multe semnificații atribuite măștii, pornind de la aceea de a impresiona și influența pe cei din jur, până la a-l proteja pe cel ce o poartă.

Subiectul ales de artistă în *Compoziția* sa, se referă la sărbătorile de iarnă tradiționale poporului român, Crăciunul, Anul Nou, mai târziu Rusaliile, folosind modulul *măștii* ca un leitmotiv pe întreaga suprafață. Ea se inspiră din măștile creatorului popular de la sate. Pentru crearea măștilor, artista a folosit tehnici populare cum ar fi tehnica împletitului, cusutului, vopsitului în culori naturale, tehnica ceramicii.

Pornind de la o concepție tradițională a poporului nostru, conform căreia masca „este duhul strămoșului”<sup>5</sup>, măștile Lianeii Șaru pot primi înțelesuri actuale: „în civilizațiile moderne e un simbol al metamorfozei, al dedublării și mimetismului”<sup>6</sup>, în același timp îndeplinindu-și rolul decorativ festiv de sărbătoare, atribuit de artistă.

Tapisera **Oloier Mariana – Ghiță** este prezentă cu o lucrare suspendată deosebită, tridimensională, intitulată *Joc 7* (foto. 5), din funie împletită din păr de capră. Să încercăm o posibilă interpretare a lucrării pornind de la analiza numărului ales *șapte*.

<sup>4</sup> Nanu Adina, *Comunicarea prin imagine*, prod. „Levintza” Modexim s.r.l., tipografia „Vizual”, București, 2002, p. 77.

<sup>5</sup> Evseev Ivan, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Ed. AMARCORD, Timișoara, 1994, p. 101.

<sup>6</sup> Constantin Paul, *Mică enciclopedie de arhitectură, arte decorative și aplicate moderne. Tapiserie modernă*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1977, p. 158.

Poate sugera zilele săptămânii. Este vreo zi la fel ca cealaltă? Nu! Este vreun ciucure la fel cu celălalt? Nu! Și modulele rotunde sau ovalizate de pe frânghii sunt diverse, mai multe sau mai puține, jumătăți sau întregi, mai lungi sau mai scurte, închise la culoare sau deschise. La fel de diverse ca zilele omului în săptămână.

Cealaltă lucrare a artistei este intitulată *Perete* (foto. 6) și reprezintă o succesiune de module pe verticală, aparent uniforme, care se ordonează cumiți unul peste altul, așa cum cărămizile formează un zid. De ce este intitulată compoziția *Perete*? Un posibil răspuns constă în faptul că oricât ne-am învărti în jurul acestei forme rotunde, între ea și noi este permanent *peretele*.

Bineînțeles că pot fi și alte analize, subiectul rămâne deschis și altor interpretări.

Altă artistă decoratoare, **Ileana Balotă**, ne prezintă tapiseria *Tulnice* (foto. 7), lucrată din lână, în tehnica de lucru basse-lisse, creată în a doua jumătate a secolului XX.

Tapiseria *Tulnice*, singura tapiserie din expunere lucrată la război în tehnica basse – lisse, are ca modul repetitiv pe întreaga suprafață, forma prelungă a tulnicului un instrument muzical cu denumire arhaică, sinonim buciului, ce scoate un sunet tânguitor, specific zonelor deluroase și muntoase. Era folosit de săteni, în mod special de ciobani, ca să-și transmită mesaje la distanță, de pe un deal pe altul. Aceste forme decorative prelungi sunt ilustrate printr-o stilizare amintind de eleganța și simplitatea formelor decorative din etnografia românească.

Ultima tapiserie expusă, intitulată *Flori și grâu*, (foto. 8) este importantă în primul rând pentru că a creat-o **Aurelia Gheată**, una dintre primele artiste profesioniste care au făcut tapiserie în România.

În lucrarea ei se remarcă dominantă florală ce implică și determină construcția interioară a spațiului bidimensional. Se recunosc izvoarele de inspirație, ale artistei: „*cele două surse tradiționale ale artistei: pictura murală medievală românească și folclorul*”<sup>7</sup>. Simbolurile ei, florile și grâul sunt adunate într-un buchet: „*În folclorul românesc floarea simbolizează caracterul fugitiv al frumuseții*”<sup>8</sup> și dacă bobul „*constituie unul din primele daruri ale pământului*”<sup>9</sup>, „*Grăuntele de grâu este unul din simbolurile vegetale ale lui Iisus Hristos*”<sup>10</sup>.

<sup>7</sup> Chevalier Jean, Gheerbrant Alain, *Dicționar de simboluri*, vol. I, p. 158.

<sup>8</sup> Evseev Ivan, *op.cit.*, p. 61.

<sup>9</sup> Chevalier Jean, Gheerbrant Alain, *op. cit.*, vol. I, p. 198.

<sup>10</sup> Evseev Ivan, *op.cit.*, p. 71.

Multă vreme, noțiunea de tapiserie a rămas necunoscută celor mulți, în cel mai întâlnit caz a fost înțeleasă confuz și ca denumire. E de ajuns să amintim faptul că auzim și astăzi pomenindu-se uneori de *tapițerie* în loc de *tapiserie* ca și cum între țesătura funcțională ce acoperă mobila curentă și panoul textil cu valoare de tablou parietal ar exista vreo legătură. Este vorba în acest exemplu de folosirea greșită a cuvântului tapițerie, ce reprezintă de fapt o tehnică de lucru a îmbrăcării, a tapițării mobilierului din casă sau mașină.

**Pictura pe sticlă** expusă pe simezele sălii se încadrează tot în universul artelor decorative. Artistul Florin Ciubotaru prin tablourile *Beșleagă, Toamna, Voinicul necredincios, Recoltă, Visul, Blestemul, Golea, Kira* sau Ana Iliuț cu *Nunta*, Eliza Repețeanu cu *Vasilca*, precum și mulți alții, valsează între mit, balade, legende, anotimpuri, realități contemporane și adevăruri creștine, dacă nu neapărat pentru o înțelegere directă și totală a spiritualității și creștinătății poporului român, în orice caz pentru o ilustrare a unui timp trecut, un timp prezent și viitor, în ideea de a ajunge la esențe și subtilități, de a păstra în eternitate sufletul neamului, de a pătrunde în adâncimile specificului și spiritului românesc.

Importantă este și **ceramica** expusă (foto. 9), creată de artiști cu nume sonore acestei arte. Ceramiștii Constantin Bulat și Ion Berendea sau ceramista Rodica Leuca sunt prezenți cu vase decorative exprimate prin siluete originale și divers colorate, ordonate anume, pentru a lăsa să se vadă originalitatea și diversitatea stilurilor de exprimare ale artiștilor.

Această sală de expoziție confirmă calitatea artei contemporane de a fi un spațiu spiritual menit să contribuie la înțelegerea sensurilor profunde ale artei contemporane românești, la deconectarea și delectarea iubitorilor de artă și de frumos într-o lume nouă.

**SALA 2.** În continuarea expoziției este prezentată o colecție de piese din ceramică, create toate de aceeași artistă ceramistă contemporană Eugenia Pasima, pentru a se înțelege de vizitator - semnificația stilului unui artist.

Lucrările din ceramică sunt: *Cățel cu covrigi în coadă, Fată dormind cu pălăria lângă ea, Cangur, Ceas cu flori, Copac, Portret* (foto. 10). Cu toate că fiecare lucrare reprezintă un univers în sine, cu semne și simboluri aferente, au totuși ceva comun, formează un tot unitar, toate au fost create din aceeași calitate de ceramică, toate au dimensiuni relativ mici, au aceeași culoare în general, toate sunt asemănătoare prin amănuntele cu care le ornează și mai ales prin factura personală inconfundabilă de lucru, ca o semnătură.

Secolul XX, mai ales spre sfârșit, devine un secol în care artele vizuale, chiar tapiseria, de multe ori se transformă din conformiste în nonconformiste, din formaliste în excentrice, din ordonate în dezordonate - prin eliminarea barierelor convenționale.

Prima tapiserie de mari dimensiuni se numește *Apa* (foto. 11) și este lucrată în tehnica haute-lisse de cunoscuta tapiseră **Ariana Nicodim**. Un aspect caracteristic acestei lucrări, o constituie excentricul viziunii, diversitatea exprimării, întâlnirea și confruntarea suprafeței decorative cu cele trei clasice dimensiuni, deschiderea spre schimbare, îndrăzneală în tehnica de lucru. Revoluția s-a produs în urma faptului că artista a îndrăznit să se exprime în modul cel mai dezinvolt posibil, neîncătușat de niciun canon tehnic. Foarte spectaculoasă însă, este depășirea poziției murale, ieșirea în spațiu, tridimensionalizarea tapiseriei.

Tapiseria capătă monumentalitate prin sugerarea celei de-a treia dimensiuni printr-o multitudine de funii împletite divers și dirijate spre exterior, sugerând curgerea continuă, nesfârșită, subtil adresată subconștientului, sporind cu generozitate frumusețea estetică a lumii, echivalent al binelui în toate domeniile.

Ariana Nicodim transformă spațiul compozițional într-un rezumat al unor inovări moderne. Simboluri oblice liniare repetate la nesfârșit prin reliefuri, sugerează dinamismul, cascada, apa în mișcare tumultuoasă curgând, printre mulțime de pietre și bulbuci pe suprafețe dense și rarefiate.

Spațialitatea tapiseriei prezentată ține de structura interioară a imaginii, de toate acele frânghii răspândite divers peste tot, de amprenta stilistică a creatoarei, demonstrând o tendință a nemărginirii, bine exprimată prin textura materialului împletit în mulțime de funii care circulă peste tot.

Este de remarcat că aceste arte, tapiseria și ceramica au destinul și evoluția lor, împletindu-se câteodată, interferând sau alăturându-se pentru un moment, dar crescând separat. Ceea ce rămâne totdeauna constant este apelarea artiștilor contemporani la izvoarele nesecate de creație ale artei populare românești după cum dorim să demonstrăm și în această sală.

Artista buzoiană **Mimi Podeanu** creează o tapiserie cu titlul *Tradiții* (foto. 12), din lână, în tehnica de lucru haute-lisse, în care se vede că a căutat cu grijă sursele de documentare, decantându-le valoric, ordonându-le sistematic și concepând în final o lucrare originală, compactă și unitară.

Ea a fost martoră la scenele descrise în tapiserie, legate de tradiția poporului nostru, multe din obiceiuri existând încă din timpul vieții ei: icoana pusă pe peretele de răsărit, înconjurată de ștergarul brodat, voinicul pe cal, galopând pe lunci și văi înflorite ca să ajungă la mândruța ce-l așteaptă la fereastră, roata morii care se învârte, și altele.

Artista creează imagini care păstrează tradiția și originalitatea obiceiurilor românești. A contat în reușita temei atitudinea ei investigatoare, de la căutare și selectare până la forma finală a semnelor și simbolurilor, de multe ori depășind chiar așteptările prin semnificații inedite.

Taina acestei tapiserii este, în primul rând, o frumusețe ce se adresează spiritului, sensibilității, educației privitorului. Caracterul unitar al lucrării, suspendarea tuturor modulelor, chiar și una s-ar evidenția dacă ar lipsi din acest echilibru compozițional și ar duce după sine la prăbușirea ansamblului de module sau mai bine-zis a structurii compoziționale. Pare un iconostas pe care sunt așezate icoanele – trezind o emoție spontană, intensă, involuntară sau meditativă, emoție care îl caracterizează pe omul sensibil, pe omul profund și înțelept, pe creator și artist, în general naturile umane superioare.

Privind decorul compozițional distingem în viziunea ei două perspective: cea spirituală și cea a tradițiilor etnografice ale poporului român. Este un dialog între **taină** și **realitate**, între **lumină** și **întuneric**, între **culoare** și **negru**, un spațiu al împletirii strânse de tradiții și al contrastelor, dar care se potențează reciproc, întunericul micșorându-se lângă umbră și lumina crescând și devenind un principiu al binelui.

Frumusețea tapiseriei se ridică la **nivel de excelență** a creației artistice decorative în domeniu, incluzând fiecare amănunt decorativ. Artista orientează gândirea privitorului spre existența tainei văzută ca lumină. Centrul compoziției este luminos. Aceasta este lumina care îl reprezintă pe Hristos la Cina cea de Taină. Artista exprimă frumusețea divină a Creatorului, prin simbolul unei lumini – manifestare sensibilă a Creatorului printr-o aureolă. Aureola simbolizează centrul de energie spirituală, iradierea luminii supranaturale, răspândirea, expansiunea afară din sine a luminii în jurul capului. Creatorul, o lumină cosmică, universală, ce luminează ochii tuturor oamenilor în lumea aceasta, este așezat la o masă alături de cei doisprezece apostoli, sugerați prin mici lumini vibrante.

Masa, exprimată prin simbolul unui pește, orientează gândul spre îndepărtata noastră origine, înțeleasă și neînțeleasă, știută sau tainică.

Lumina are funcție protectoare deoarece alungă întunericul, iar în plan spiritual e expresia bunăstării sau a relației armonioase, generoase a omului cu semenul său, așa cum fața omului bun răspândește lumină.

În satul românesc fereastra are un rol important. Prin ea vine lumina soarelui sau a lunii noaptea. În tapiseria *Tradiții* se vede o fereastră ce conține două simboluri majore, în partea de sus, luna și soarele. La fereastră stă în veșnicie juna țărănuță așteptând iubitul să vină din armată, de la război sau de la muncile câmpului. Trecerea vremii este simbolizată de acea mișcare dată de fațetele rozetei, simbolul unei roți care pornește moara satului.

Universul decorativ estetic al artistei este generos și se inspiră din diversitatea și existența florilor pe pământ și a animalelor, păsări cu dulce grai și flori cu multe mirosuri și găze numeroase și de multe feluri. Porumbelul alb „această pasăre aducătoare de iubire este considerată la multe popoare



*sfântă*<sup>11</sup>. El devine martor tăcut al lucrării. Alte simboluri întâlnite în tapiseria *Tradiții* sunt: lumânarea, flacăra, mărul, peștele, păianjenul, sfeșnicul cu trei brațe, clepsidra, colacul împletit, ștergarul cusut cu broderie, gărgărița.

Altă tapiserie de mari dimensiuni este creată de pictorul **Pavel Codiță** și se intitulează *Compoziție cu crini imperiali* (foto. 13).

Pentru că este în primul rând pictor, Pavel Codiță își manifestă creativitatea deschizând o nouă lume decorativă, o lume în care picturalul scoate în evidență decorativul printr-o compoziție bizară care nu se bazează nici pe simetrie nici pe repetiții, știute a fi calități doar ale artei populare. El creează suprafețe prin excelență picturale, pe un material suport clasic cum este lână și folosind o tehnică specifică: haute-lisse.

Concepută cu răbdare, pasiune pentru exprimare plastică și respect pentru adevărul trăirilor proprii, tehnica lui de fapt nici nu se îndepărtează prea mult de tehnicile și meșteșugul scoarței populare ale înaintașilor săi.

În tapiseria sa *Compoziție cu crini imperiali* artistul a amestecat simbolic pământul negru cu brazde argintii în vastitatea unui câmp, le-a frământat cu verde smarald al întoarcerii la esență, la germen, a presărat semințe de orange și sâmburi din focul interior al pământului și a semănat întreaga suprafață cu crini imperiali cu lungi tulpine. Pe toată suprafața a dorit să exprime o întoarcere la negrul original, la frământarea fertilă a pământului, care a produs deplina revelație a puterilor humei, desfacerea ei exaltată pentru cuget, într-o fierbere germinatorie împinsă până la marginile universului. În final totul devenind o plenitudine a formei care sugerează monumentalitatea.

Alt renumit artist tapisier, **Ion Nicodim** ne prezintă tapiseria sa cu un titlu ce ne lasă întreaga libertate de interpretare: *Panou decorativ* (foto.14), lucrată în tehnica haute-lisse, dar aducând noutatea înlocuirii firului clasic de lână cu firul de cârpă, aspect întâlnit la preșurile din gospodăria țărănească.

Printre elementele compoziționale ale tapiseriei și specifice prin excelență și scoarțelor populare se conturează: pasărea, vița de vie, brăduțul, soarele, mai apare și motivul etnografic al dinților de ferăstrău. Elementul de limbaj plastic dominant este linia neagră, modulată, care circulă pe toată suprafața conturând toate aceste forme – simbol. Sinuozitatea liniilor vibrează suprafețele. Se remarcă simbolul unei păsări statice, al unei găini pe cuib care „este asociată principiului feminin; în opoziție cu masculinitatea cocoșului, simbol al fecundității și bogăției pământului”<sup>12</sup>.

O altă lucrare semnată de **Mimi Podeanu** se intitulează *Zid cu caprifoi* (foto. 15) și este lucrată din lână, în tehnica haute-lisse.

<sup>11</sup> Chevalier Jean, Gheerbrant Alain, *op.cit.*, vol. I, p. 14.

<sup>12</sup> Chevalier Jean, Gheerbrant Alain, *op.cit.*, vol. II, p. 211.

În tapiseria *Zid cu caprifoi* structura de tulpinițe, pe suprafața ordonată de zid, devine un loc unde se odihnesc păsărelele. Privitorul se armonizează cu ritmurile vegetale, ce sugerează sunetul – cântecul păsărelelor în foșnetul frunzișului. Tapiseria conține un simbol important - zidul - care poate semnifica „*despărțire între ceilalți și mine (...) Zidul este comunicarea tăiată cu dubla sa incidență psihologică: apărare, dar și închisoare*”<sup>13</sup>.

Sensul subtil al tapiseriei poate avea o direcție sau mai multe. Simbolurile și semnele au diverse semnificații mai mult sau mai puțin evidente la prima vedere. Doar aranjamentul lor în spațiul compozițional conduce la semnificații. Artista mistuită de flăcările unei permanente arderi și-a epuizat și esențializat limbajul decorativ - la simbolul zidului construit perseverent, cărămidă peste cărămidă, a întregului format din bucăți, conferind compoziției dinamism prin vrejul de caprifoi care se înalță spre cer.

Această lucrare trebuie înțeleasă prin harul apariției și continuității vieții, al incantației creșterii, puse în valoare de ordonarea formală a zidului.

Artista Mimi Podeanu, cu sufletul său de poetă a formelor și culorilor, coboară în tapiserie cu rafinament de scoartă românească, dovedind spirit de eleganță din punct de vedere al ordonării decorative a păsărelelor și a plantelor, disciplinând toate crengile și corolele florilor, dorind investigarea până la amănunt a frumuseților decorative dar și spirituale. Tapiseria devine veșnică prin însăși creatoarea ei, cum este neamul românesc înveșnicit prin iubirea și dăruirea lui. Cântă păsărelele, florile, cântă culorile, cântă creatorul care le-a conceput iar cântecele lor devin imn al poporului român.

Mesajul artistic prezentat nu are numai acest unic înțeles, el se poate deschide altor interpretări, nu se adresează doar minții, ci întregului suflet al privitorului, personalității sale unice conturată și formată în timp prin propriile experiențe și valori personale.

SALA 3. În continuarea expoziției dorim să vă prezentăm alături de nume mari ale artiștilor tapiseri și numele artiștilor care au ales să creeze valori de artă românească în alte tehnici de lucru cum este **sculptura în lemn** sau turnată în bronz, sticlă, metal, ceramică și arta legăturilor de carte, folosindu-se de semne și simboluri ce abordează simbolistica românească și universală și care în final nu fac decât să ne identifice pe noi ca artă românească în spațiul cultural universal.

Toate lucrările expuse sunt create de artiști profesioniști români și ilustrează nivelul de evoluție a fenomenului artistic național și buzoian pe parcursul mai multor decenii ale secolului XX. Sculpturile sunt semnate de artiști cu nume sonore ca **Ion Irimescu, Ioana Kassargian, Gabriela Adoc,**

<sup>13</sup> *Ibidem*, p. 495.

**Ovidiu Maitec, Mihai Mihai, Peter Bologh, Virgil Fuligea** ori sculptori buzoieni precum: **Paul Vasilescu, Gheorghe Coman, Emil Pricopescu.**

Legătura de carte poartă semnătura unor mari artiste ca **Ella Cancicov, Viorica Prodanov și Valeria Dobrescu.**

Siluețele grațioase translucide sau opace din sticlă, executate prin suflare la mâna liberă, sunt creațiile unor artiști de renume ca **Dan Băncilă** sau **Ovidiu Bubă**. Un aspect caracteristic al acestor lucrări, o constituie excentricul viziunii, diversitatea interpretării, întâlnirea și confruntarea suprafeței decorative cu cele trei clasice dimesiuni, deschiderea spre schimbare, îndrăzneala exprimării.

Suntem invitați într-o lume spirituală, filozofică, poetică și contemplativă, cu o mare încărcătură de simboluri și semne importante în care se impune tapiseria.

A fost selectată pentru analizarea semnelor și simbolurilor, tapiseria de mari dimensiuni **Întemeietorii** (foto. 16), capodoperă a soților artiști **Maria Mihalache Blendea și Constantin Blendea**, lucrată din lână, în tehnica de lucru haute-lisse.

În această tapiserie, artiștii se apropie atât de pictura de șevalet prin picturalitatea ei, cât și de tapiseriile parietale din secolul al XVIII - lea din Franța și Belgia, căutând să sugereze adâncimea spațiului.

Efectele iluzioniste decorative prelungesc spațiul arhitectonic propriu-zis al lucrării spre nesfârșitul universului prin dimensiunile siluetelor umane și ale motivelor vegetale. Enorma compoziție este inteligent orchestrată prin felurite registre centrale și laterale. Compoziția devine ordonată, prin cinci personaje distribuite într-o alternanță regulată și chenare laterale, simbolizând rațional o cunoaștere a lumii pe etape și trepte. Lucrarea ne sugerează frumusețea întregii lumi, a pământului și a recoltelor sale, pe care stau în picioare, pe trei planuri în adâncime, cinci domnitori, ctitori, conducători. Simbolul celor cinci personaje poate fi: cele cinci simțuri ale omului sau cele cinci degete ale mâinii sau cele cinci extremități ale omului: cap, mâini și picioare. Numărul cinci este un număr sacru în cultura multor popoare și are o bogată simbolistică în unele sisteme de gândire mitică.

Tapiseria ilustrează organizarea și simetria, ordinea și nu haosul, devenind în felul acesta accesibilă și plăcută rațiunii umane. Forma rotundă din centrul său geometric sugerează globul pământesc, perfecțiunea, armonia, valoarea și frumusețea universului.

Autoarea știe să construiască fiecare personaj, să-și pregătească efectele printr-o adevărată artă a tensiunii dramatice. Fiecare dintre acești cinci conducători, acești ctitori ai lumii este un reprezentant al unei întregi națiuni ca simbol al solidarității și al apropierii de ceilalți, pentru că nu este posibilă

separarea. Oamenii pot supraviețui și exista doar împreună. Omul depinde de tot ceea ce-l înconjoară, de planetă, chiar de existența lui Dumnezeu.

Dorința neamului românesc a fost dintotdeauna să vadă planeta pământ din afară, din depărare, din spațiul cosmic, să se apropie de aspecte pe care omul nu le poate atinge, dar pe care vrea să le cunoască. Această vedere privită de undeva din spațiu ia forma unui cor ce interpretează un cântec nesfârșit. Pământul din lucrare devine simbol al unei distante și rotunde frumuseți care are în jurul lui flăcări roșii ce pot deveni lumina sufletului omenesc sau făclii călăuzitoare. Esențial rămâne felul în care e concepută relația om – univers și om – pământ.

O altă tapiserie sugestivă și frumoasă este tapiseria din lână *In Memoriam* (foto. 17), lucrată în tehnica haute-lisse de artista **Carmen Groza**.

Mulți domnitori români au primit cinstea de a fi eroi ai secolelor în care au trăit. Fie au primit titluri pentru lupte, fie pentru ridicarea de mânăstiri, fie pentru cultura spirituală care au lăsat-o urmașilor. Artista a ales un personaj reprezentativ pentru toți domnitorii, regii și conducătorii neamului românesc. Ilustrează un om voinic, imaginea unui războinic barbar, care luptă despletit, cu coama-n vânt și fără încălțări, un adevărat stindard al libertății și al adevărului istoric românesc. Dinamismul și forța lui indică sensul scopului său în viață. Are concepția că numai prin luptă omul poate să devină stăpân pe soarta sa și pe idealurile sale. Imaginea sa cu un coif pe cap, cu barbă tunsă scurt, (podoabă bărbătească având semnificația virilității, curajului, înțelepciunii, puterii) cu platoșă pe piept și arc într-o mână, simbolizează trăirea exaltată, viziunea generoasă, doritoare să se sacrifice pentru binele neamului. Demonstrează puterea și voința românului de a înfrânge opreliștile, care îl împiedică să lase urmașilor în dar un teritoriu atârnat.

Artista accentuează prin acest personaj frumusețea românului și a faptelor lui de vitejie, o frumusețe virilă, impunătoare, o prezență în sine, care întruchipează idealul puterii și al strălucirii. Universul culorilor are un rol important în spațiul compozițional. Galbenul roșcat este o culoare de esență divină, nobilă, regală, a căldurii soarelui și a bogăției aurului. E o culoare bărbătească, plăcută, luminoasă și vizibilă de la distanță. Poziționarea verticală a personajului pe pământ, pe ambele picioare, e un semn de autoritate, putere și de stăpânire asupra pământului, precum și semn al integrității fizice și psihice. Limbajul mâinilor este la fel de important. El ține câte o armă în fiecare mână, în dreapta și în stânga, ofensivă și defensivă, o halebardă și o armă străveche de război și de vânatoare - arcul cu săgeți, simbol al puterii suverane atribuite războinicului. Mâna are simboluri extreme, ale binelui și răului, pragul între viață și moarte, între iad și rai, (cuvântul evreiesc iad înseamnă „*mână*” și „*putere*”). Lancea, reprezintă puterea războinică, fiind în același timp un instrument al răzbunării, devenind un adevărat fulger, aducător de moarte. Prin

culoarele roșu - simbol al violențelor războinice, galben - simbol al puterii războinice, al superiorității militare, al morții și negru - simbol al doliului, al sărăciei, al lipsurilor și al foametei ce-i urmează războiului, prin suprafețe tensionate date de contrastul închis pe deschis, decorativismul armelor semnifică o tensiune dinamizantă, lupta pentru apărare, războiul defensiv, unirea tuturor împotriva cotropitorului.

Unul dintre cele mai importante simboluri îl reprezintă steagul dacilor reprezentat prin capul unui lup și corp de balaur pe un par. Este ca un stindard pentru toți care luptă, toți îl iau ca reper, un stindard în mijlocul luptei cu rolul de a îngrozi dușmanii, de a-i speria pentru a părăsi câmpul de luptă și a fugi. Toată oastea se uită la lup care întruchipează instinctele primare, neîmblânzite ale omului, iar atât timp cât acesta este sus, poporul nu poate fi biruit, nu poate fi învins. Și toți se strâng în jurul steagului, venind din toate părțile.

O tapiserie opulentă, lucrată din lână în tehnica haute – lisse de **Carmen Groza** se numește *Rodul pământului* (foto. 18).

Această lucrare ne aduce noutatea unui **moment festiv**, atât prin decorativismul lucrării cât și prin simbolurile conținute. Prin intensitatea culorilor, această tapiserie devine lucrare solist, intensitatea culorii dând tonul de sărbătoare.

Luminozitatea soarelui și atmosfera exotică dată de vegetația voit luxuriantă, pe de o parte, și pe de alta, încărcătura desenului și în general opulența de culoare albastră a fundalului, caracterizează întreaga tapiserie. Construcția maiestooasă a soarelui care se vede pe cer, ne sugerează o dimensiune cosmică a tapiseriei *Rodul pământului*, alături de alte simboluri majore ca: arborele, vegetația bogată și personajele umane pereche, El și Ea, Adam și Eva. Vegetația bogată din jurul personajelor poate deveni simbol al unității fundamentale a vieții, simbol al caracterului ciclic al oricărei existențe: naștere, maturitate, moarte, transformare. Floarea este un simbol al inimii, al perfecțiunii spirituale, al idealului. Fructul decorativ: poama viței-de-vie este considerat drept fruct spiritual. Totul este frumos în acest ambient, o frumusețe a unei armonii superioare, totul este gătit ca de sărbătoare, căci frumosul și armoniosul se întâlnesc în toate elementele decorative, într-o comuniune fericită a personajelor cu peisajul. Acestea s-au îmbrăcat frumos în mijlocul naturii, ca într-un loc de sărbătoare.

În SALA 4 cunoscuta artistă **Cela Neamțu** ne prezintă *Pasărea timpului* (foto. 19), din lână, în tehnica de lucru haute – lisse.

Tapiseria reprezintă imaginea păsării în zbor vertical, cu aripile întinse în lateral, printr-o siluetă decorativă – geometrizată și sintetizată. Gustul preferențial către scoarța românească, îl vedem prin alegerea modulului simbol pasărea și prin alegerea modalităților tehnice de lucru ce fac trimitere la scoarțele populare. Întreaga tapiserie este o simfonie de simboluri date prin

orchestrarea perfectă a tonurilor de gri,<sup>14</sup> întâlnite doar în arta populară românească.

Asemănările pot fi găsite atât în tapiseria contemporană cât și în scoarța tradițională a poporului român, începând de la tehnica de lucru haute – lisse, până la mesajul transmis prin densitatea simbolurilor pe metru pătrat. În compoziție predomină aripile păsării în detrimentul trupului. Aripile păsării pot fi „simbol al avântului, al despovărării, al dematerializării, al eliberării sufletului și spiritului”<sup>14</sup>. Aripile geometrize, capătă forma cercului, simbolul perfecțiunii: „În carul simbolic al figurilor geometrice, cercul (...) e simbolul perfecțiunii, omogenității, mișcării imuabile și eterne care nu are nici început nici sfârșit. Pe plan cosmic simbolizează cerul și (...) timpul, veșnica reînnoire”<sup>15</sup>. „Cercului i se conferă și putere magică de apărare: de aici derivă (...) forma circulară a stânelor”<sup>16</sup>.

Casa discretă din centrul geometric este cheia imaginii, pentru că ne transmite o stare de spirit. Vedem casa, acel loc al confortului spiritual, al liniștii, al întoarcerii către sine, clipa revitalizării, unde ne retragem pentru momentul de odihnă, unde ne refacem pentru o nouă zi.

Următoarea tapiserie de mari dimensiuni este semnată de cunoscutul artist **Ion Stendl** și se numește *Laudă vinului* (foto. 20), lucrată din lână în tehnica de lucru haute – lisse.

Personalitate complexă, artistul tapiser Ioan Stendl se dovedește a fi un inspirat creator, cu o vocație de arhitect al formelor maiestose. În schema compozițională a tapiseriei *Laudă vinului*, formele accentuat simplificate se decupează ferm pe fundal, păstrându-și în același timp armonia decorativă care devine principiul fundamental al imaginii. Este o provocare, un contrast între mister și realitate. Ion Stendl ne oferă o nouă interpretare a eternei teme *Adam și Eva*. Prin ritmuri, esențe și raporturi monumentale este evocată decorativ noblețea, monumentalitatea și frumusețea trupurilor umane – totdeauna pereche, totdeauna în completare. Această imagine fiind ea însăși un simbol al valorilor esențiale ale existenței umane. Este vizat în lucrare acel gest simbolic al mâinilor îndreptate una către alta, de parcă El și Ea se descoperă și se regăsesc reciproc în căutare și iubire, direcționându-și amândoi brațele, într-o ritmică simultană a gestului simbolic - către restul universului, vioară și pahar de vin, pasăre în zbor și viță de vie.

În mijlocul compoziției între El și Ea este, bineînțeles, nelipsit simbolul arborelui. Acest arbore scindat în două, cu multiple semnificații: poate reprezenta apropierea dintre cer și pământ.

<sup>14</sup> Evseev Ivan, *op.cit.*, p. 142.

<sup>15</sup> *Ibidem*, p. 36.

<sup>16</sup> *Loc. cit.*, p. 36.

În compoziție, personajele maiestose ale artistului Ion Stendl sunt înconjurate de vegetație, o structură decorativă de tulpini și frunze, simbolizând vrejuri de viță-de-vie grupate în ritmuri variate, amintind de arborele vieții din scoarța muntenească sau primind conotații subtile: „*Via este un simbol important pentru că produce vinul, care este imagine a cunoașterii*”<sup>17</sup>.

În continuare prezentăm o tapiserie a **Celei Neamțu** intitulată *Păstorite* (foto. 21), din lână, în tehnica de lucru haute-lisse.

În acest spațiu românesc, acoperit de dealuri molcome, soare, păsări cântătoare, mândru cocoș, flori de câmp, țărăncuțe – prințese, domină colina care este: „*Ceea ce a ieșit mai întâi la suprafață din haos. Liniile sale molcome o armonizează cu un aspect al sacrului care este pe măsura omului*”<sup>18</sup>. Un simbol important este exprimat prin culoarea sobră, griuri neutre sau discret colorate: „*Culorile simbolizează: negrul, timpul, albul, atemporal, și tot ce însoțește timpul, alternanța de întuneric și lumină, slăbiciune și forță, somn și veghe. În sfârșit culorile contrarii precum albul și negrul simbolizează dualismul intrinsec al ființei umane*”<sup>19</sup>.

Cocoșul - „*în mitologia lumii este un simbol solar. El întruchipează lumina cu toate valențele ei cosmice și spirituale*”<sup>20</sup>.

Florile singuratiche de pe colinele Celei Neamțu din tapiseria *Păstorite* le mai găsim în decorul scoarțelor românești unde: „*motivele vegetale ca floarea cu frunze simetrice, buchetul cu trei flori, erau folosite ca element principal în organizarea câmpului ornamental*”<sup>21</sup>.

Următoarea tapiserie a **Celei Neamțu** este *Câmpia libertății* (foto. 22), din lână, în tehnica de lucru haute-lisse.

Compoziția are o mulțime de personaje care se grupează dezinvolt într-o mulțime de oameni. Artista a omagiat prin această tapiserie Revoluția română de la 1848 a cărei cauză au fost „cele 18 veacuri de asuprire” după părerea revoluționarului Nicolae Bălcescu. Cu această ocazie au loc mai multe adunări la Blaj în locul numit *Câmpia Libertății*, iar la ultima adunare, cea mai importantă, au participat peste 60.000 de români care au adoptat o rezoluție împotriva anexării Transilvaniei la Ungaria. Adunarea de la Blaj a contribuit decisiv la desăvârșirea programului revoluționar comun al tuturor românilor. Tocmai pentru comemorarea acestui eveniment de iubire și altruism național a fost creată tapiseria *Câmpia Libertății*. Ordinea de aranjare a numeroaselor

<sup>17</sup> Chevalier Jean. Gheerbrant Alain. *op. cit.*, vol. III, p. 463.

<sup>18</sup> *Ibidem*, vol. I, p. 434.

<sup>19</sup> *Ibidem*, p. 314.

<sup>20</sup> *Ibidem*, p. 174.

<sup>21</sup> Focșa Marcela. *Ornamentica tradițională comparată*, Ed. Meridiane, București, 1979, p. 281.

personaje pe această tapiserie s-a dorit să fie așa pentru a accentua efectul de monumentalitate.

**Ileana Teodorini –Dan** semnează următoarea tapiserie de mari dimensiuni, *Făt-Frumos* (foto. 23, din lână, în tehnica de lucru haute-lisse.

Pornind de la analiza numelui ales de artistă, *Făt-Frumos* reprezintă bunătaea, puritatea, generozitatea autodăruirii. Istețimea, deșteptăciunea, dârzenia sunt forțele caracteristice pe care românul le pune în luptă cu răul. Se folosește de ele atunci când este atacat de cei ce vor să-i cucerească bogăția, spațiul, familia, casa. Făt-Frumos devine un erou care face bine celor nevoiași, oropsiți, prin istețimea lipsită de viclenie, prin puritate și prin modestie. Făt-Frumos este un om inteligent, cu principii morale, în bune relații cu cei oprimați, cu societatea, într-un echilibru moral personal și social. E om întreg, este cumpănit. Dorința de a face bine îi cârmuiește întotdeauna toate faptele. Nu dovedește nepăsare și moleșire, discernământul îl caracterizează. În orice caz acest tip de personaj pozitiv iese cel mai ușor în evidență, implicându-se constant, asumându-și responsabilități. De aceea artista l-a conturat într-un mod monumental, profilându-se generos pe întreaga suprafață compozițională.

Culoarea roșie, cu care este acoperit voinicul are următoarea semnificație: „*roșu deschis, exploziv, centrifug, este diurn, masculin, tonic, îndemnând la acțiune și aruncându-și strălucirea peste tot, aidoma unui soare cu o putere uriașă și de neînving*”<sup>22</sup>.

Ultima tapiserie prezentată din suita de tapiserii expuse pe simezele muzeului este cea a **Constanței Crișan** și se intitulează *Dimitrie Cantemir* (foto. 24), lucrată din lână în tehnica haute – lisse.

*Dimitrie Cantemir* ca personaj istoric este ilustrat monumental de artistă, aceasta integrându-se stilului epocii și subtilităților ei culturale. Pentru a putea fi înțeleasă lucrarea trebuie înțeles personajul. Artista a transferat portretului domnitorului și cărturarului Dimitrie Cantemir, forță, rafinament și elan, prin culoare, printr-o multitudine de tonuri armonice de griuri și roșuri.

Tapisera Constanței Crișan ne descrie specificul unei epoci culturale, prin ilustrarea personalității cărturarului Dimitrie Cantemir, detaliată prin reprezentări de simboluri și semne intenționat alese, rafturi ordonate, cărți stivuite, suluri de pergamente strânse la piept, veșminte ce urmăresc moda vremii, părul lung, ondulat pe spate și un aer leonin. Toate amănuntele capătă importanță, o stare, o demnitate și o valoare proprie, conturând personalitatea distinsă a cărturarului. Portretul maiestos este paginat în partea de sus într-un cerc geometric ovalizat, deasupra unor rafturi de cărți, ca un tablou deasupra unei biblioteci. Biblioteca este un simbol în sine ce denotă cunoștințe diverse

<sup>22</sup> Chevalier Jean, Gheerbrant Alain, *op. cit.*, vol. III, p. 462.



adunate din cărți; mesajul de ordonare a cărților ne atenționează asupra caracterului calm și liniștit al compoziției.

Generalizând la final, putem afirma că așa cum mesajul neamului românesc ne este transmis de strămoși prin frescele de pe zidurile bisericilor, prin artefacte seculare sau prin scoarțele populare, care au importantul rol de a păstra în eternitate sufletul neamului, tot așa se conturează și va ajunge în viitor mesajul artiștilor contemporani români ai secolului XX, prin conținutul compozițional, prin simbolurile și semnele întâlnite pe lucrările lor. Trecutul nu poate fi despărțit de prezent și de viitor. România se înfrumusețează și devine eternă prin artiștii și prin tapiseriile lor, prin acei artiști profesioniști care comunică între ei, apoi comunică cu noi și în final cu generațiile următoare.

### *Abstract*

The entire heritage of contemporary decorative arts section in the Buzău County Museum is extremely important, for its value, quality, originality, spirituality of its cultural goods, especially through its collection of contemporary tapestry unique in the country.

It is important to understand that from the very beginning of our tour in the exhibit hall of the Buzău County Museum that all art items presented in these halls (tapestry, ceramics, glass, book-bindings, painting on glass), be them bi-dimensional or tri-dimensional, creations of all generations of Romanian artists represent a rich material that justifies the selection of the theme Symbol and Sign. The understanding of the Romanian symbolist represents the way leading to the identification of the Romanian specificity in the European and universal cultural space. Each work represents a universe in itself, with signs, symbols and metaphors developed with inspiration, concision or subtlety. These generations of the 20th century artists are remarkable through their permanent search for new ideas, presented under revolutionary fantasist forms, defining the modern and post-modern frame of mind of the time, works of a great spiritual and artistic value. We speak about the 20th century, the time which generated modernism as an artistic genre, while the post-modern style at the end of the century was characterized by sinuous shapes, imitating the organic textures which several Romanian artists have experimented, one by one.

The artists represented in our exhibition are willing to show what they inherited, what they are, what they learnt, to find inspiration in other peoples' cultures, so they broadened their horizon to universal dimensions, in an attempt to find deep meanings of life, to have the role of innovators, creators and not imitators.

Many of the symbols and signs encountered on the tapestries presented have as starting point the Romanian popular rug and that is why we present you a rug especially exhibited at the entrance, above the bottom drawer, as to start from the

treasure of ethnographic art left by the ancestors of the Romanian people. This exhibit hall confirms the quality of the contemporary art as a spiritual space meant to contribute to the understanding of deep meanings of the Romanian art, proposing a quality time to all beauty and art lovers in a new world.

Generally speaking, we can say that just like the message of the Romanian nation is passed from traditional rugs, whose main role is to preserve in eternity the soul of the nation, also the message of the contemporary Romanian artists of the 20th century shall be passed into the future. Romania becomes more beautiful and eternal through these great artists and their tapestries, communicating first among them, then to us, and in the end to the next generations.



Foto. 1. Scoarță lucrată de un meșter popular din Muntenia



Foto. 2. Mariana Vagîi -  
Compoziție folclorică



Foto. 3. Mariana Vagîi - Pomul vieții



Foto. 4. Liana Șaru - Compoziție



Foto. 5. Mariana Oloier - Perete



Foto. 6. Mariana Oloier - Joc VII



Foto. 7. Ileana Balotă - Tulnice



Foto. 8. Aurelia Ghiță - Flori și grâu



Foto. 9. Vase ceramică



Foto. 10. Eugenia Pasima - Ceramică

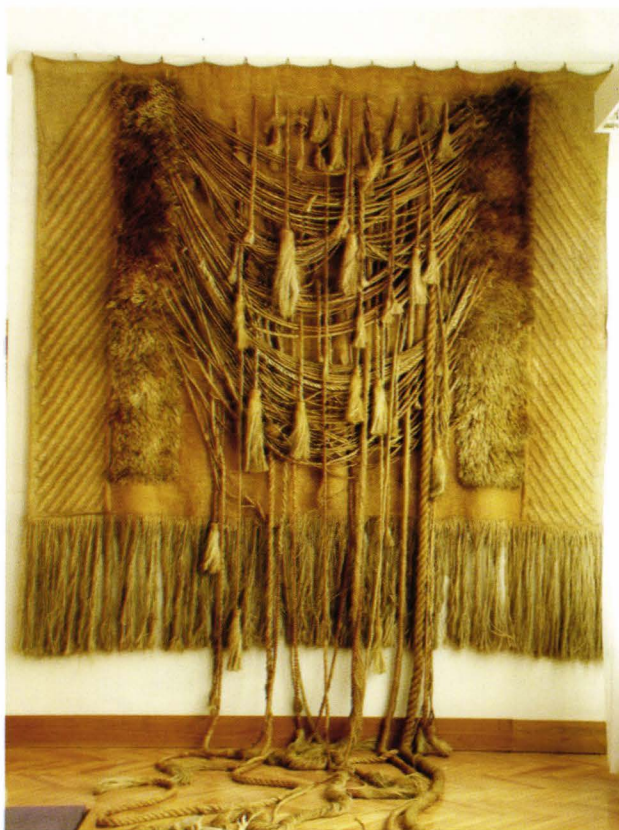


Foto. 11. Ariana Nicodim - Apa





Foto. 12. Mimi Podeanu - Tradiții (detaliu)



Foto. 13. Pavel Codiță - Compoziție cu crini imperiali



Foto. 14. Ion Nicodim - Compoziție



Foto. 15. Mimi Podeanu - Zid cu caprifoi



Foto. 16. Maria și Constantin Mihalache Blendea - Întemeietorii



Foto. 17. Carmen Groza - In memoriam



Foto. 18. Carmen Groza - Rodul pământului



Foto . 19. Cela Nemțu - Pasărea Timp



Foto. 20. Ion Stendl - Laudă vinului



Foto. 21. Cela Neamțu - Păstorițe



Foto. 22. Călina Neamțu - Câmpia libertății

Foto. 23. Ileana Teodorini Dan -  
Făt Frumos



Foto. 24. Constanța Crișan -  
Dimitrie Cantemir